

Н.М. Кривошеєва, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ЕФЕКТИВНІ ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Нова парадигма освіти відносить самостійну навчальну роботу до однієї з основних форм організації навчального процесу у вищій школі, здатної забезпечити самореалізацію та саморозвиток майбутніх фахівців. Враховуючи специфіку підготовки студентів до здійснення професійної комунікації, самостійну роботу розуміємо як провідну форму організації самостійної навчальної діяльності студентів вищих навчальних закладів, спрямовану на засвоєння ними сукупності як професійних, так і комунікативних знань, формування умінь застосовувати їх на практиці.

Самостійна форма навчання професійній комунікації розглядається нами як робота студентів над розвитком комунікативних умінь під час виконання різнорівневих завдань, робота з друкованими джерелами та електронними засобами інформації, діяльність із самовдосконалення комунікативної особистості.

Умовами забезпечення успішного виконання студентами самостійної роботи можуть бути: чітка постановка пізнавальних завдань; алгоритм виконання роботи, знання студентом способів її виконання; чітке визначення викладачем обсягу роботи, форм звітності, термінів її подання, видів консультаційної допомоги, видів і форм контролю (контрольні роботи, тести, семінари тощо), критеріїв оцінювання.

На наш погляд, ефективними формами завдань для самостійної роботи студентів, спрямованих на формування в них умінь: працювати з різними видами та носіями інформації; здійснювати швидко та кваліфіковано пошук необхідних даних з різних джерел інформації; включатися у колективний пошук інформації; працювати з інформаційними ресурсами комп'ютерних мереж; здійснювати кваліфікований пошук необхідної інформації у комп'ютерних мережах; вести діалог згідно з етичними правилами комунікації через комп'ютерні мережі можуть бути:

1. Складання бібліографічного списку за даною темою. Студентам пропонується підготувати бібліографічний список використовуючи каталог бібліотеки та адреси сайтів у мережі, здійснивши ранжування знайдених ресурсів за ступенем значущості і розкриття проблеми.

2. Рецензії на сайт за темою, яка реалізується у двох режимах: студенти складають рецензії на сайт, вказаний викладачем, або

студенти самостійно здійснюють пошук сайтів зазначеної тематики, дають на них рецензію і здійснюють їх презентацію у вільній формі.

3. Аналіз існуючих у мережі рефератів з певної теми, їх оцінювання. Студентам надаються адреси колекції рефератів у мережі і пропонується здійснити аналіз рефератів за конкретною тематикою. Студент має прочитати не менше 3–5 рефератів, виділити їх сильні і слабкі сторони та аргументовано оцінити їх якість.

4. Написання плану лекції. Студентам пропонується до наступної лекції (тема повідомляється), знайти матеріали у мережі Інтернет і побудувати власний план викладу змісту. Наприкінці зазначеної лекції виділяється 10 хвилин щодо обґрунтування студентами власних варіантів структурування матеріалу.

5. Написання фрагменту лекції. Студентам пропонується відшукати інформацію у бібліотеці та у мережі. Перед початком лекції студенти (2–3 особи по черзі) показують викладачу свої варіанти роботи. Якщо викладач знаходить фрагмент вдалим, він надає можливість студенту провести підготовлений фрагмент лекції. В іншому випадку проведена самостійно робота оцінюється, але викладач проводить лекцію самостійно.

6. Підготовка фрагменту практичного заняття. Студент або міні-група за завданням викладача готують фрагмент практичного заняття, використовуючи різноманітні джерела інформації, у тому числі телекомунікаційні мережі. Після проведення фрагменту проводиться колективне обговорення (3...5 хвилин), вказуються переваги і недоліки.

Отже, активізації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів сприяють: організація самостійної роботи студентів і контроль за її виконанням; диференціація та індивідуалізація навчання; професійна спрямованість самостійних завдань; широке застосування нових педагогічних та інформаційних технологій навчання; забезпечення студентам доступу до інформаційно-пошукових систем глобальної мережі Інтернет тощо.

Т.Б. Кушнір, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВНЗ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Дослідженню проблем працевлаштування випускників вищих навчальних закладів приділяють достатньо уваги науковці, практики, державні органи влади. На цю тематику є багато публікацій, де